

Tavelkabinettet på Skärva

Under sin tid som Varvsamiral i Karlskrona köpte F H af Chapman år 1784 en lantegendom några mil utanför staden, Skärva. Där lät han år 1785-86 uppföra en grandios sommarbostad efter ritningar som han själv gjort tillsammans med sin gode vän Carl August Ehrensvärd.

Här tillbringade han mycket tid både sommaren och vinter, och redan före sin pensionering år 1793 bodde han längre tid här ute än i sin tjänstebostad vid varvet, Gröna Gången. Han hade sitt arbetsrum en trappa upp. Där står i dag en tubkikare framför ett litet fönster, och det har sagts att han däriifrån kunde övervaka arbetet på varvet, men det är en skröna. Här ute fortsatte han att studera efter sin pensionering för att ytterligare förkovra sig i skeppsbyggnadskonsten och publicerade också en hel del skrifter rörande olika formler för fartygens konstruktion. Han genomförde också en hel del praktiska prov genom att dra fartygsmodeller genom vattnet i en ränna som han låtit gräva. Det är för övrigt samma teknik som används i dag i SSPA i Göteborg, en av världens mest välmeriterade forskningsanstalter för skeppsbyggnad. År 1806, två år före sin död, sålde han egendomen.

Skärva har alltsedan Chapmans tid haft privata ägare, senast familjen Schröder/Wachtmeister, som 2014 sålde Skärva med alla inventarier på auktion. Egendomen tillhör Världsarvet Karlskrona, och det är i sådana ögonblick man saknar en institution liknande den brittiska National Trust som kan ingripa och rädda kulturhistoriskt intressanta byggnader. Nu köptes huset av en konstintresserad tysk entreprenör, Henry Nold, som låtit restaurera huset och gjort det till ett café och vandrarhem med frukostservering.

Vid auktionen skingrades även inventarierna, av vilka ett värdefullt så kallat spelur och två praktvaser i porslin föreställande Fredrik den Store av Preussen och hans bror Henrik av Preussen köptes av Nationalmuseum. Ägaren själv är som sagt konstintresserad, och efter ett gediget förarbete av enskilda personer i Karlskrona har han låtit beställa en kopia av den urna som stod i trädgården och som syns till vänster på bilden. Likaså pågår arbete för att försöka återanskaffa fem stora porträttmedaljonger, varav tre av Sergel, som hängde i Chapmans sovrums.

I ett speciellt för ändamålet ritat rum hängde 96 små, 30x40 cm, och 3 stora, 50x90 cm gouacher föreställande kinesiska djonker, sampaner och andra mindre fartyg. Tavlorna är från Kina, troligen hemförda av Chapmans bror Charles, anställd vid Ostindiska kompaniet.

Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse köpte alla tavlorna för att hålla ihop samlingen. De har restaurerats och hänger nu på stiftelsens herrgård Engelsberg i Västmanland. De är tyvärr inte tillgängliga för allmänheten, men stiftelsen har låtit göra ett praktverk där alla tavlor redovisas.

År 2021 firas 300-årsminnet av Fredrik Henrik af Chapmans födelse och Chapmansällskapet har funnit det vara lämpligt att till detta år återskapa Tavelkabinettet på Skärva till sin forna glans. För detta ändamål har vi startat insamlingen Tavelkabinettet som vi hoppas skall ge oss möjligheten att nyttillverka alla de 99 tavlorna. Det är många tavlor och vi är tacksamma för många gåvor, både stora och små, till Swish 123 2427 607 eller pg 414601-5. Skriv ditt namn och Skärva på talongen.

De fotografiska reproduktionerna kommer att skänkas till Blekinge Museum för att deponeras på Skärva. Namnen på dem som hjälpt till att återskapa den historiska miljön på Chapmans Skärva kommer att finnas tillgängliga i Tavelkabinettet.